

RAMBAN VS. BAAL HAMAOR SPAIN VS. PROVENCE

In corner #1, Ramban, Nachmanides

Moses ben Nahman (Hebrew: מֹשֶׁה בֶּן-נַחְמָן *Mōšeh ben-Nāḥmān*, "Moses son of Nahman"; 1194–1270), commonly known as **Nachmanides** (*/næk^lmænɪdiːz/*; Greek: Ναχμανίδης *Nakhmanídēs*), and also referred to by the acronym **Ramban** /*ṛɑːm^lbɑːn/* (רמב"ן), was a leading medieval Jewish scholar, **Sephardic rabbi**, **philosopher**, **physician**, **kabbalist**, and **biblical commentator**. He was raised, studied, and lived for most of his life in **Girona, Catalonia**. He is also considered to be an important figure in the re-establishment of the **Jewish** community in **Jerusalem** following its **destruction** by the **Crusaders** in 1099. He wrote a commentary to the Torah, to the Talmud and many significant essays on Halacha and homily.

In Corner #2, Baal Hamaor, Rabbi Zerachia Halevi

Zerachiah ben Isaac ha-Levi Gerondi (Hebrew: זרחיה הלוי), called the **ReZaH** or **Baal Ha-Maor** (author of the book *Ha-Maor*) was born about 1125 in the town of **Girona, Spain** – hence the name Gerondi – and died after 1186 in **Lunel**. He was a famous **rabbi**, **Torah** and **Talmud** commentator and a **poet**. He was raised in Provence. He published some other halachic works which are mostly known from citations by others.

What are they arguing about?

Baal Hamaor objects to many comments of the RIF, whose compendium of Halacha was widely known and read. Ramban defends the RIF.

Rav Zerachya's critique of the Raavad's works does not make ad hominem attacks. In his introduction to his comments on the Rif, he writes,

Do not classify this youth as an empty barrel, for oftentimes aged wine may be found in a new vessel.

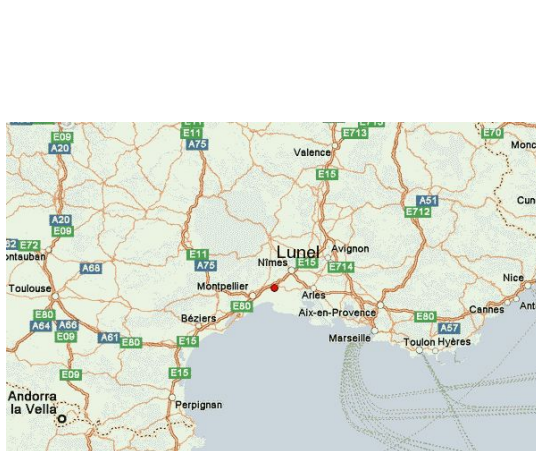
Who is the RIF?

Rabbi **Isaac ben Jacob Alfasi ha-Cohen** (1013–1103) (**Hebrew**: ר' יצחק אלפסי, **Arabic**: إسحاق الفاسي) - also known as the **Alfasi** or by his **Hebrew acronym Rif** (**R**abbi **I**saac **a**l-**F**asi), was an **Algerian Talmudist** and **posek** (decider in matters of **halakha** - Jewish law). He is best known for his work of *halakha*, the legal code ***Sefer Ha-halachot***, considered the first fundamental work in *halakhic literature*. His name "Alfasi" means "of Fez" in **Arabic**, but opinions differ as to whether he ever lived in Fez.

He was born in Qalaat Hammad, which is understood by most historians of the past 100 years to be **Qalaat Beni Hammad** in modern-day **Algeria**, capital city of the **Hammadid** rulers of central Maghreb. Alfasi's name would indicate that his family had ancestry in Fez, He studied in **Kairouan, Tunisia** under Rabbeinu **Nissim ben Jacob**, and Rabbeinu **Chananel ben Chushiel** the recognized rabbinical authorities of the age. Rabbeinu Chananel trained Alfasi to deduce and to clarify the **Halakha** from Talmudic sources, and Alfasi then conceived of the idea of compiling a comprehensive work that would present all of the practical conclusions of the **Gemara** in a clear, definitive manner. In later life he moved to Spain. The most famous of his many students is Rabbi **Judah Halevi**, author of the **Kuzari**; he also taught Rabbi **Joseph ibn Migash** (the *Ri Migash*), who was in turn a teacher of Rabbi Maimon, father and teacher of **Maimonides**

(Rambam).

**Ramban in his "Wars of Hashem" Milchamot Hashem
Ramban's Introduction to his Milchamot Hashem, Wars of G-d**

ברם נפשה יטור, דלא להוי קנטור, ובר נש דילטור, לרבא ולחברא

But one must be cautious/That he not get contentious/And become a prosecutor/To a friend or teacher

וגיתאן ופשיטא, דמודה על קושטא, וסתוא אף קיטא, מהדר אבתרא.

And it is obvious/That one must admit the truth/And winter and summer/He seeks after it

ואפין לא יסב, ברם עיטא יסב, דליחוש לגבר סב, וקשיש בגמרא.

And he will not play favorites/But he will take up his pen/To be concerned for an elder/And sage in Gemara

דאורייתין רבא, וכל חכים לבא, משלהי ולאיה בה, דמילתא יקירא.

For our Torah is great/And the wise of heart/Tarry and toil over it/The precious thing

ומן סיני שריו, ומלתא לא שניו, דמן סבי היתיו, גמרא וסברא.

And from Sinai they decamped (?)/And nothing did they change/For from the sages it flowed/Tradition and reasoning

Bava Metzia

1a

אבל האמת יכריע

But the truth will decide..

7a (pgs of Rif)

אמר הכותב איני יודע מהו שח I don't know what he is talking about..

7b

I wonder about Rashi OBM, a holy tongue how could he say such a thing?

אמר הכותב תמהני על רבינו שלמה ז"ל פה קדוש היאך יאמר דבר זה

10a

These words are not worthy of being written

אמר הכותב דברים הללו לא ניתנו ליכתב

12a vs. the Raavad

This forced idea cannot be countenanced by wisdom (the mind)

אמר הכותב זה הדוחק אין הדעת סובלתו

14b

כתוב בספר המאור אמר לשנים גזלתי ונ"ל דמתני' רבי טרפון היא ולפיכך נראה לי הפסק שפסקתי בב"ק וכו':

אמר הכותב לעצמו הוא דורש להעמיד דבריו שכתב בב"ק ואין שומעין לו

In the book of the Maor (RZ"HL) he wrote.. It seems to me that this mishna is Rabbi Tarfon and therefore it seems to me what I said in Bava Kama (is correct). (Ramban responds:) For himself he is interpreting to support what he wrote in Bava Kama and we don't listen to him..

28b

אמר הכותב תמה אני איך הוא חולק על כל בעלי הוראה בחנם

It is a wonder to me, how can he argue with all the decisors of law for nothing.

29b vs. the Rif

אמר הכותב דעתא קלישתא קא חזינן הכא

I see a weak mind (idea) here.

32a

Chas Veshalom (G-d forbid) that Rabbeinu Chananel ever said that.

אמר הכותב חס ושלום שלא אמרה רבינו חננאל ז"ל מעולם

58a rif pages

אמר הכותב זה הפירוש אין בו רגלים...

ובעל זה המאור ז"ל לא האיר אותו כראוי ולא פי' כל הצורך כי עדיין יש להשיב

This commentary has no feet (cannot stand) and this Baal Hamaor (master of light) did not bring proper light and he did not explain it properly...

Bava Batra 4a

כבר ראינו לכל בעלי המחלוקת הזו פירושים משובשים במעשה הזה וכל דבריהם יגעים לא יוכל איש לדבר:

We have already seen to all the parties of debate on this, mistaken commentaries and all their words are toil and no one can say (them)

(from Kohelet 1, 8)

Ibid.9b

אמר הכותב אין קץ לדברי רוח

There is no end to words of wind.

Ibid. 17a

This is a seduction of speech, for on the contrary...

אמר הכותב פתוי דברים הוא זה דאדרבה

Ibid. 48a

אמר הכותב השמיע לאזניך מה שאתה מוציא בפיק ונמצאת למד

Listen with your ears what your mouth is saying and you will learn (paraphrase of Berachot 13a)

Provence fights back

Rabbi Menachem Hameiri

His commentary, the *Beit HaBechirah* (literally "The Chosen House," a play on an alternate name for the [Temple in Jerusalem](#), implying that the Meiri's work selects specific content from the Talmud, omitting the discursive elements), is one of the most monumental works written on the [Talmud](#). This work is less a commentary and more of a digest of all of the comments in the Talmud, arranged in a manner similar to the Talmud—presenting first the *mishnah* and then laying out the discussions that are raised concerning it. Prof. Rabbi Dr. Haym Soloveitchik describes it as follows:

Meiri is the only medieval Talmudist (rishon) whose works can be read almost independently of the Talmudic text, upon which it ostensibly comments. The *Beit ha-Behirah* is not a running commentary on the Talmud. Meiri, in quasi-Maimonidean fashion, intentionally omits the give and take of the sugya, he focuses, rather, on the final upshot of the discussion and presents the differing views of that upshot and conclusion. Also, he alone, and again intentionally, provides the reader with background information. His writings are the closest thing to a secondary source in the library of rishonim.

Magen Avot, Intro

ומה שהביאנו לסדר אופני אלה הדברים שכתבנו, אחר התהלה וההודאה לאל ית', ואחר ההתפלל לפניו לשמור פתחי פינו משגיאות, ולנקות רעיונונו מן הטעות, הוא, שאנחנו בעיר הזאת היא עיר פרפיאגיאק והחזקנו בהרבה מנהגים היו בידינו בירושה מאבותינו ורבותינו נ"ע בקרקשונה ובנרבונה אשר משם יצאו שרשי משפחתנו מאז, וכן היו המנהגים ההם כלם או רובם, ביד חכמי העיר בדרש וגדולי ההר ורב גבול ארץ פרובינצה. ועתה מקרוב באו הנה קצת חכמים מארץ ספרד היו כמראים גדולתם בפנינו, לערער בקצת מנהגותינו, ונשאו ונתנו אתנו פנים בפנים, מהם שהיו כמודים לדברינו, אלא שבשום פנים אינם נושאים פנים לשום קהל לשנות מנהגותיהם, ומהם שעדיין המחלקת במקומה עומדת, וראיתי לכתוב על ספר מה שנשאתי ונתתי עמהם באלו המנהגות, שלחתי אליהם והצגתי לפניהם, ולהיות עיקר הכונה בזאת המחברת, היותו למשמרת לדברי אבותינו הנכבדים ורבותינו השלמים, ומגן וצנה לכל הבא לערער ולקטרג עליהם במנהגים שהורגלו בהם ורבותיהם נ"ע, עד שאהיה מגן אבות בדברי, מחיה מתים במאמרי, כמאמר החכם שאמר שהחיווהו דבריו והעלוהו תמיד על פי חכמים ונבונים, קראתי שם המחברת הזאת מגן אבות.

That which we brought and wrote, after praising G-d and after praying to keep the opening of our mouths from errors.. We in this city of Perpignan and we held many customs inherited from our fathers and teachers may they rest in Eden, in Karkoshna and Narbone where the roots of our families come, and most or all of these customs were in the hands of the sages of Bedrash and the great ones of the Har and the borders of Provencia. And now newcomers come and some of the sages of Spain are like showing their greatness in front of us to raise doubt about some of our customs and they engaged us face to face, and some agreed to us but they will not agree to change their customs, and some disagree and I thought I would write up what I discussed with them .. and my main person in this work is to preserve the words of our honored ancestors and our rabbis who are complete (whole), and a guard and a shield for anyone who will question and contend against the customs and those of the their fathers, so I will be a defender of the Avot with. my words, reviver of the dead with my saying.. So I called the work, Magen Avot, Guardian of the Fathers.

וכבר ידעת כי סבות המחלוקת ארבעה. האחת בקשת הנצוח, והשנית דקות הענין ועמקו, והשלישית סכלות האחד וגסותו וקשיו הבנתו, הרביעית החברה והגידול, כי טבע האדם לאהוב מי שנתחבר עמו או שנתגדל עמו, וידמה בעיניו היות דבריו ועניני הנהגתו כאלו הם כתובים על ספר, ויקשה בעיניו מאד סור מן הדרך ההוא כלל ברב או במעט, ולכן סמך לפסוק זה גל אל ה' מעשיך ויכונן מחשבותיך, כלומר שאם לפעמים יזדמן חילוק דעות במה שהתורה לא תודיעהו, וגם חכמת התלמוד לא תבארהו וימסר הענין למחלוקת החכמים, אם בעיר אחת או בארצות חלוקות, ויקחך לבך לעשות כאחד מהם. לא תהיה כונתך בזה אהבת שררה ובקשת נצוח, אבל יהיו מעשיך לשם שמים לעשות מה שיראה בשכלך שהוא הטוב שבשני הצדדים, והישר שבשני המעשים, ואז יכונן מחשבותיך, שאם יזדמן שיהיו מעשיך על הצד הנוטה לאמת, טוב כי יהיו המעשה והכנה רצוים, ואף כי יזדמן שהצד האחד יהיה יותר אמת, מכל מקום תהיה הכונה רצויה, וזהו ענין ויכונן מחשבותיך. ואם תעשה זה על צד השררה והקנאה ובקשת הנצוח, תהיה הכונה בלתי רצויה עכ"פ, ושמה גם המעשה.

From the introduction, On Debate

You already know there are four reasons for debate. One is to try to win, the second is the details of the matter and its depth, and the third is the foolishness of one and the density and difficulty of his understanding. The fourth is community, for it is the nature of man to love what he is attached to or grew up with and it will seem to him that his behavior is as if it is written in a book and it will be very hard for him to get away from it at all even a little.... Your intent in this should not be love of power or seeking victory but all your deeds should be for heaven's sake to do what it seems to you is the best of both sides and the straightest of the two deeds and then you will go correctly for if you are leaning to truth it is good that your desire should be good, even if the other is more true, at least the intent will be proper but if you do so on the side of power and jealousy and the quest of victory, your intent will be wrong and maybe G-d forbid your deeds as well.

ובדרך ארץ זוטא (פ"ה, וכן בדא"ר סוף פ"ו) אמרו לא יהיה אדם ער בין הישנים ולא ישן בין הנעורים וכו'.
ואם אמרו כן בתכונות, כל שכן שיאמרו בעיקר הדברים שילכו כולם אחר המנהג, ואף בהיות הדעת נוטה מעט לסברתו, אחר שאין הכרעה בחלוק הדעות ההם בין שני הסותרים. וכ"ש בהיות המאזנים מעוינות, ואין צריך לומר בהיות מכרעות לצד מנהג המקום, וכ"ש בהיות המנהג הנהוג מנהג קבוע לרבים, והתמורה דעת יחיד, **שזה אמנם - אחר מחילת הכבוד - צד יוהרא ורוח גבהה ונשמה יתירה, וראוי לגערת חכם או חכמים**.

וכבר אמרו בתלמוד המערב של ע"ז (ירושלמי ע"ז פ"א הלכה ו') כשם שקונסין [לן] להלכה כך קונסין [לן] למנהג. ובראשון של כתובות (ירושלמי פ"א דף ב'. והיא מתוספתא פ"ק דכתובות) בענין מה שאמרו שם:

It says in Masechet Derech Eretz Zuta that one should not be awake among those sleeping or sleeping among those who are awake.. And if they said this re. Character, certainly they would say it re. Customs, even if he is slightly correct, since there is no clear decision, and certainly when it is even and certainly when the custom prevails, certainly when the custom is affixed for the many and the other the opinion of one, which is, with all due respect (apology for diminution of honor)- a bit haughty and a high spirit, an extra soul and worthy of the rebuke of an elder or elders and it already says in Jerusalem Talmud, Just as we fine for violation of halacha so we do for custom..

**אבל כל שהמנהג מפורסם וקבוע להם אין לשום אדם לשנות בו כלל. וראוי לכל הבא לערער .
להתבונן כי לא נעלם מן האבות הקדומים והחכמים הראשונים אשר צפרנו סטובה מכריסנו, טעם במנהגם, וטוב לו שיתלה הענין בחסרון ידיעתו, משיתלהו בחסרון האבות והחכמים הקדומים, אשר יד תבונתם רחבה ונסבה למעלה ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים**

Any custom which is well known and fixed, no one should change it at all, and anyone coming to challenge it should consider that the early forefathers, whose fingernails are better than our stomachs, did not lack a reason for their custom. And it is better to assume that it is a lack in our knowledge than to attribute the lacking to the fathers and sages gone by whose wisdom was wider and longer than the sea.

וכבר למדנו ג"כ זה ממ השאז"ל במסכת חגיגה (חגיגה כ"ב א)... מיד הלך ר' יהושע ונשתטח על קברי ב"ש אמר נעניתי לכם עצמות ב"ש ומה סתומות שלכם כך מפורשות שלכם על אחת כמה וכמה. אמרו כל ימיו הושחרו פניו מפני תעניותיו. ואם זה נאמר על חכמי התלמוד אשר מעלותיהם רבו מלמנות, עצמו מספר, מה יאמרו בדורותינו אלה אשר אנחנו נמלים בערך אליהם ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם. ואין להרהר ולומר אם המנהג הזה נעשה כראוי האיך הנהיגו האחרים בקצת מקומות בהפך זה, שלא כל הדעות שוות בחכמות ואלו ואלו דברי אלהים חיים הם

Rabbi Joshua went to the graves of Beit Shamai and said, I admit to you, Beit Shamai, if even your mysterious decisions are so well reasoned, your explicit ones certainly so, and all his days his face was black from his fasting. If this was said about the sages of the Talmud whose qualities are too great to count, what can we say in our generation when we are like ants compared to them and we were in our eyes as grasshoppers.. And we cannot question if this custom was done properly, how can others in other places do the opposite, for not all minds are alike and these and those are the words of the living G-d.

**First topic, Kel Melech Neeman
The preliminary words of Shema**

מנהג קדום בארצות הללו מימי קדם, בימי הרבנים הגדולים, וכן בארץ צרפת ובאשכנז שאומרים אחר ברכת אהבת עולם כשבאים להתחיל בקריאת שמע, אל מלך נאמן, ובאמת לא היה מנהג זה לא בארץ המערב בא"י ולא בארץ המזרח, וגם לא בארץ קטלוניא אשר היתה מקדם בכלל ארץ ספרד. וכבר הגיע לידינו מחזורים מארץ קטלוניא כתובים מזמן קדם קדמתה שלא היה [מנהג זה] כי היה מנהגם כארץ ספרד ברוב הדברים או בכלם. ובימי ר' זרחיה הלוי שיצא בבחורתו מעיר גירונדא וזכה ללמוד במגדל לוניל ועמד שם זמן רב וחזר לו לשם, והנהיג בשם כל בני הקהל כמנהג הארץ הלזו, ונקבע במחזרותיהם כדרך שהוא קבוע במחזורים שלנו. ובהגיע תור הרב הגדול ר' משה בר' נחמן ז"ל, ראה שמקודם לא היו נוהגים כך ושכלל ארץ ספרד לא היה אומרים אותו ונתקשה בעיניו על שהיו אומרים אותו, מצורף למה שהיה הרב בר מחלקתו של הרב ר' זרחיה ומגיה על ספרו, עד שחיבר מזה ספר נכבד קראו ספר מלחמות והעיד הרב ז"ל ששאל בזה את הרב המופלג רבינו מאיר מטוליטולא ושהרב ז"ל השיבו שהוא טעות, ושאין אומרים אותו בכל ספרד, ולא בארץ ישראל ונתבטל המנהג על פי הרב ונמחק מן המחזורים, והחזיק הרב טובה לעצמו ונתן שבח והודאה לאל על שנתבטל השבוש הזה על ידו.

It is an old custom in these lands in the days of the great rabbis and in France and Germany to say after Ahavat Olam (the bracha before Shema), when they are about to start Shema, Kel Melech Neeman. This custom was not in the west, in the Land of Israel and not in the east, not in Catalonia which used to be part of Spain. And we have machzorim from Catalonia from many years ago that do not have this custom because their custom was like Spain in most things or all. Rabbi Zerachia Halevi who came in his youth from Gerona (Catalonia), and had the privilege to learn in Lunil and stayed there long and returned instituted like it is in our machzorim. And When the turn of (ref. To Esther in the Megilah) Rabbi Moshe ben Nachman OBM he saw that at first they did not do this and that in all of Spain they do not say this, and it was difficult in his eyes that they said it, in addition to the fact that the rabbi had a dispute with Rabbi Zerachya and he critiqued his book, to the point that he wrote a worthy book on it called the Wars, and that he testified that he asked the great Rabbi Meir of Toletula and that the rabbi said it was an error, and that they don't say it in all of Spain or in the Land of Israel, so the rabbi annulled the custom based on his rabbi and it was erased from the Machzorim and the rabbi thought it a good thing (he was proud of it), and gave thanks to G-d that this mistaken custom was cancelled through him.

ונתן טעם לדבריו מפני שברכת אהבת עולם הוא ברכת מצות שמע ואין להפסיק, והביא ראיה ע"ז ממה שאמרו בירושלמי של ברכות (כ"ד ע"ב) הפורס על שמע והעובר לפני התיבה והנושא את כפיו, והקורא בתורה, והמפטיר בבניא, והמברך על אחת מכל מצות האמורות בתורה, לא יענה אמן אחר עצמו ואם ענה הרי זה בור, והיתה ראיה זו פשיטא בעיניו שעניית אמן זה הוא הפסק, עד שחתך את הדין מכחה, שכל שאומר אל מלך נאמן הרי הוא כאומר אמן, וכמו שאז"ל (שבת קי"ט) מאי אמן אל מלך נאמן, וא כשאמרו שלא במקום אמן, כל שכן שהוא הפסק, שהרי יש בו רבוי תיבות יותר מבאמן, וא"כ כל שאמרו בין במקום אמן, בין שלא במקום אמן הרי הוא בור וטועה, והוא הפסק וצריך לחזור ולברך. ובזמנינו זה באו הנה תלמידים מקובלים משנות הרב, והיו מתמיהים עלינו על שהיינו מחזיקים במנהג זה, ובאמרנו להם יום יום, שכך נהגו בארצות האלו בזמן כמה גאונים וכמה רבנים שהיו בארץ הזאת למאות ואלפים, רבני אלפין ורבני מאוון, הכל היה כאין בעיניהם. סוף דבר קשתה יד לשונם עלינו, חזקו ידיהם הגבירו בלשונם.

And he gave reason to his words since the bracha of Ahavat Olam is a blessing of Mitzvah and we do not interrupt (after saying it before doing it). And he brought a proof from what they say in the Jerusalem Talmud that.. One should not answer amen after his own blessing and one who did is called a fool, a boor. And this was a clear proof to him that amen is an interruption... and in our time students came from the days of the rabbi and they wondered why we keep our custom and we told them every day that so it was instituted in these lands in the days of many sages and rabbis who were in this land, to the hundreds and thousands, learned rabbis leaders of tens and if thousands. It

was all nothing in their eyes. In the end their language was very harsh against us, they strengthened their hands, they escalated with their tongues.

ואני בראותי כי גבהו דבריהם אמרתי אענה אף אני חלקי, ונכנסתי עמהם במשא ומתן, ושאלתי את פיהם זו מנין לכם שיהא הפסק עד שיהא צריך לחזור ולברך. ואם מפני שהרב ז"ל אמרה, באמת יודע אני על הרב ז"ל שהיה מופלג בחכמה ומופלא שבבית דין, שלא לחלוק עליו ולשנות אחר דבריו, ומ"מ אף אנו נהגנו בזה ע"פ רבנים גדולים שאין כמותם, אוקי גברי בהדי גברא ואוקי מנהגא אחזקיה, אלא הביאו ראיה. ואף הם טרחו ועיינו בספרי הרב בסוף מסכת ברכות ומצאו אותה ראיה שכתבתי. נמתי להם, בני, אע"פ שחייב אדם לומר בלשון רבו, (כלים פ"ח מ"ט) אין כאן ראיה כלל שיש הפסק, שאף כשנאמר בה, אמון, ואם אמרו הרי זה בורות, לא אמרו הרי זה הפסק

And when I saw that they rose up with their words I said I would respond my part, and I engaged in a give and take, and I asked them how you know it is an interruption such that you must repeat the blessing? And if it is because the Rav (Ramban) OBM said so, I know that the Rav OBM was great in learning and the greatest in the court, and not to argue on him and to change his words, but we too made these customs based on great rabbis that there is no parallel to, so it is one against one, and we use the chazakah, the prevailing custom to determine, or bring a proof, so they tried to look in the books of the Rav and.. I said to them, it is not a proof, for even if the rabbis said that one who does so is a boor, they didn't say it was an interruption.

ושמא תאמר זכית בדין לענין שאינו צריך לחזור ולברך, אבל מדי בורות מיהא לא יצאת? והרי אתה מברך בכל יום שלא עשני בור, והרי נעשית בור במנהג זה

נמתי להם יכולנא לשנויי לכו, שבזו [רק] בעניית אמן הוא שנעשית בור, שכל שאינו בסוף הברכות כולם, אין לו לענות אמן, שענייתו מורה שכבר נגמרו הברכות, והרי לא נגמרו, אדרבה הדבר שעליו אינו /אנו/ מברכין, עדיין הוא עתיד לבא. אבל כל שאינו אומר אמן, אלא אל מלך נאמן, אף כשיאמרו במקום אמן, אין כאן הוכח לסילק ברכות, ומתוך כך אינו בורות

(they said to him) Let's say you won that one needn't repeat the blessing, but you have not escaped being called a boor! And every day we say, Blessed is G-d.. that did not make me a boor! But you became a boor with this custom!

I said to them, I can say that only with Amen one is a boor, for if it is not the end of a series of blessings, you should not say amen, which shows that the blessings are over and they are not.. But if he did not say Amen, but Kel Melech neeman, even if it is in place of Amen, it doesn't show that you have ended the blessings and so it isn't a custom of a boor.....

ואף זו אין צריך לומר שאין בה לא בורות ולא הפסק. והדברים ברורים, ואשרי המדבר על אוזן שומעת.
And this too, not only is it not a custom of a boor but not an interruption, and all is clear,
and happy is one who speaks to a listening ear.

***Fifth topic, Chupah and kiddushin,
He admits they have a basis***

What is the final blessing for the marriage blessing?

אלא צריך לחתום בחתימה שמעין פתיחה והוא קדוש עריות, וזו ודאי ע"י חופה וקדושין היא. ומ"מ אח"כ מצאתי הגירסא שלהם בחתימה זו בהלכות הרב אלפאסי ז"ל ספרדיות, אלא שעל כל פנים הדברים נראים כשיטתנו ומן הטעם שכתבנו.

One must conclude with something similar to the opening and it is certainly (by finishing with) By chupah and kiddush. But afterwards I found their version in the laws of Rav Alfasi Sephardic, but it still seems to me as we said.

***Sixth topic, A Jewish Tahara on the
first day of Yom tov, honor is given***

נמתי להם מאן יהיב לן מעפריה דרב ומלינן עיינין (חולין ס"ח א) ואלו מעצמי באתי לחלוק, חלילה וחס, אלא שהייתי כובש פני בקרקע ומחזיק עצמי כנמלה אצל הארי, אלא שמכל מקום איני אלא כמחזיק בדברי הרבנים הגדולים שהיו בינותינו, ונהגו מעולם כמנהג זה, ושליחותא דידהו קא עבידנא, ומטיבותא דידהו אמינא מילתא, גברא חזינא ראייה לא חזינא, אדרבא אני תמיה על הרב היאך אמרה, והרי לבית הלל כל צורך מצוה מותר לכתחלה אע"פ שאין בהם הנאה, כגון קטן, לולב וספר תורה, וכן הדין בכל דבר הצריך לו לאיזה תשמיש. והרי מפתח לשמירת מה שבתוכו אע"פ שאין שם אוכלין מותר להביאה לכתחלה, וכן הדין בקטן ולהביאו לאמו או למניקתו אף שלא לצורך אכילה, וכן הוצאת אבנים מקורזלות, והרי אמרו רב שרא לאפוקי אתתא משום דבעיתא, וכבר הארכנו בזה בדינין אלו בראשון של יו"ט, וכל שכן זו שיש זלזול בהצאתו וטלטלו ע"י עממין שסרך צורך מצוה הוא, אע"פ שאין כאן מצוה גמורה. ואין ספק שכבוד הבריות דוחהו, וא"כ לא בטלה הסברא ולא הטעם, וכבוד הרב במקומו מונח.

I said to them, Who would give me from the ashes of the Rav (Ramban) and I would put in on my eyes (as a sign of respect, this expression was said about Rav and Shmuel in the Chullin 171b), and on my own, G-d forbid that I would argue, but rather I would keep my head in the dirt and hold myself like an ant next to a lion, but I am just upholding the words of the great rabbis among us, and they always did this custom and we are just their emissaries. But how did the Rav say this...?

נמתי להם, הגם לכבוש את המלכה עמי בבית, כל עצמנו להעמיד מנהגות שלנו וכל חבריו אנו מכונים, ואתם באים עלינו בכלי זינם, אלא הווי יודעים שזו כבר קבלנוה וכתבתיה בחבורינו ונדוע לנו מצד קבלתינו. ואף הרב מורי שהיה מתלמידי תלמידי, העיד לנו בו בשם רבותנו, שהיה שם בשעת המעשה שאדם גדול ומסויים היה, ולא רצה שיתעסקו אף בחפירת קברו אלא ישראל, אבל חכמי דורו נסתפקו בהוראתו וערערו עליו,ומהם שחשבו שכונת הרב לאסור קבורת עממים אלא באישתהו

I said to them, Are you coming to conquer the queen while I am in the house (from Esther, said by the king to Haman)? For all we are doing is to keep the customs and you are coming with your weapons, but this we know from.. Our traditions.. And even the rabbi, my teacher, who was from the students of his students told us in the name of his teachers that that (case you mentioned was a particular case...)

Chofetz Chaim 8, 23, the Laws of Lashon Hara

(נג) וכל שכן וכו'. ומה שנמצא לפעמים בדברי הגאונים בדורות שלפנינו שאחד מקנטר לחבירו, היינו רק בויכוחים שהיה ביניהם בדברי תורה וכונתם היתה לשם שמים, לפי שראו שהדבר אינו מוסכם להלכה וכדי שלא יסמכו העולם על זה ויצא מכשול מזה על כן כתבו מה שכתבו, אבל לא נתכוונו ח"ו מעולם להלעיג ולהתלוצץ אחד מחבירו, כי אפילו אם הלעג ההוא היה אמת, הלא ידוע הוא דאסור לגנות אפילו על אמת. (באר מים חיים)

Certainly etc.. That which we find among some of the great rabbis of the generations before us that one contends with the other, that is only if they are debating words of Torah and their intent is for the sake of heaven, for they saw something was not decided in the halacha and in order to assure that people would not rely on this and an obstacle would emerge from it, they wrote what they wrote, but they did not intend, G-d forbid to make fun or joke about their fellow, for even if that joke would be correct, it is not permitted to degrade others even over the truth.